

Bijlage

Bestuurlijke beschouwing bij AB voorstel voor amendering van de GR gezondheid en BVO
Recreatieschap Twente - 7 april 2021

In de het veranderplan is de laatste twee jaren veel aandacht geweest voor vereenvoudiging en ontwarring van de complexe en ondoorzichtige regio. Die werd uitgedrukt in de titel en het motto, focus en eenvoud. Daarmee wilde we de kwaliteit van de samenwerking bevorderen. Op de meeste kerngebieden werken we al samen, en dat zal zo blijven.

Uitdagingen van vandaag en morgen zijn te complex om individueel op te pakken, dat kan alleen samen. Dat vraagt van ons allen, dus ook van de overheid flexibiliteit. Binnen samenwerking is altijd ruimte voor verschillen. Om samenwerking op basis van wederzijds respect te laten werken moet je van mening kunnen verschillen en durven veranderen.

Als Twente moeten we altijd vechten voor onze positie. Het komt niet vanzelf. Het succes van de Regiodeal bewijst dat als we samenwerken we samen met onze partners anderen van onze kracht en mogelijkheden weten te overtuigen. Op dat succes moeten we voortbouwen. Niet zelfvoldaan achteroverleunen. Naast sociaaleconomische ontwikkeling kan gedacht worden aan vraagstukken rondom klimaat en duurzaamheid, jeugdzorg en vraagstukken rondom automatisering en digitalisering.

Twente is een netwerksamenleving, een modern woord voor een eeuwenoude constellatie. In een netwerk faciliteren wij enerzijds de reële complexiteit van het netwerk maar combineren dat met transparantie. Het is voor de regio van belang om de wat anonieme, ondoorzichtige, klassieke en bestuurlijke te zwaar geladen structuur van de regio te transformeren naar iets nieuws dat recht doet aan de pluriformiteit en diversiteit die overheidssamenwerking nu eenmaal met zich meebrengt. Maar wel in een vorm die door zijn ordening en transparantie veel meer inzicht en overzicht biedt.

Deze nieuwe vorm laat zich als volgt beschrijven:

1. De Instituties

Sterker geïnstitutionaliseerde samenwerking vindt plaats in instituties waaraan alle gemeentes deelnemen en waar in bepaalde gevallen besluitvorming plaatsvindt op basis van unanimiteit.

- a. Gezondheid: De gezondheid GR
- b. Economie: de BOK (waarvan de triple helix stichting Twente Board een uitvloeisel is)
- c. Recreatie: het recreatieschap.

2. De Coalities

Ontluikende samenwerkingsdomeinen, greenfieldoperaties, deelgebieden, deelbelangen, proefsamenwerkingen, samenwerkingsontwikkeling vinden plaats via verschillende, vrije constellaties van gemeentes die door een of meer gemeentes worden gefaciliteerd.

Voordelen

Samenwerkingsinitiatieven die toe zijn aan een sterkere mate van institutionalisering kunnen zich “kandideren”, maar dat betekent dat er een unaniem collectief draagvlak voor moet zijn. Initiatieven die in aanmerking komen voor institutionalisering moeten het draagvlak van alle gemeentes hebben. Door dit onderscheid in twee vormen van samenwerking, instituties en coalities is het commitment bij de instituties ondubbelzinnig en niet meer ambivalent zoals dat bij meerderheden nog wel eens kan gebeuren.

Initiatieven kunnen laagdrempelig worden gestart en hebben heldere eigendomsverhoudingen en kostenstructuren. Dat eigenaarschap ligt bij initiatiefnemers, en gaan niet bij een wat meer anonieme instantie als de regio over de schutting om daar in een onhelder amalgaam van samenwerking te landen.